

Rezzak ismi üzerine

Abdullah Bey: “Allah’ın Rezzak ismi hakkında Risâle-i Nur’da ne gibi açıklamalar vardır?”

Allah’ın Rezzak olması, kullarına maddî-manevî rızık verici olması demektir. Cenâb-ı Allah can ve yürek taşıyan hiçbir varlığı rızksız bırakmaz. En gizli ve umulmadık yerlerde, yerin karanlıklarında ve deniz diplerinde hiçbir canlıyı rızksız, aç, çaresiz ve dermansız bırakmaz. Her canlının her ihtiyacını vakti vaktine veren bizzat Cenâb-ı Allah’tır.

Cenâb-ı Hakkın rızık verici olduğunu bildiren bazı âyetler şöyledir:

* “Allah dilediğini hesapsız şekilde rızıklandırır.”¹

* “Allah kullarına lütfedendir. Dilediğini rızıklandırır. O eşsiz kuvvet ve izzet sahibidir.”²

* “Nice canlılar vardır ki rızıklarını kendileri elde edemezler. Sizi de onları da rızıklandıran Allah’tır. O Semi’ ve Basîr’dir.”³

* “Yeryüzünde bulunan bütün canlıların rızıkları ancak Allah’a aittir.”⁴

Yeryüzünde bütün hayat sahiplerinin bütün ihtiyaçlarına kâfi ve yetecek ölçüde bir umumî rızık sofrası kurulduğunu⁵ beyan eden Bedüzzaman, minnettarlık ve teşekkürü dâvet eden, muhabbet ve sena hissini tahrik eden hayat, rızık, şifa ve yağmur gibi şükre vesile olan nimetlerin doğrudan ve perdesiz olarak Cenâb-ı Hakk’a ait olduğunu⁶ kaydeder. Bütün canlıların istediği maddî ve mânevî rızıklar Cenâb-ı Hak tarafından ummadıkları yerlerden çok düzenli biçimde, gayet uygun vakitlerde ellerine verilmektedir.⁷ Her bir bahçe bir kazandır. Her bir meyveli ağaç bir kaptır. Cenâb-ı Hak her mevsimde incecik sicim gibi iplerle leziz yiyecekler indirmekte; bütün bağ ve bahçelerdeki ağaçların elleriyle bizlere ikram etmektedir.⁸

“İman edenler ve salih amel işleyenlere altlarından ırmaklar akan Cennetler olduğunu müjdele. Onlar orada bir üründen rızık olarak verildiğinde, ‘Bu daha önce bize verilen rızık gibidir’ derler. Onların benzerleri olarak sunulmuştur”⁹ âyetinin tefsirinde, bu âyette geçen “daha önce verilen rızık” cümlesinde kapalı bırakılan

“rızık” kelimesinin dört mânâya ihtimali olduğunu beyan eden Saîd Nursî, bu mânâları şöyle açıklar:

1-Rızıktan maksat “amel-i sâlih”tir. Dünyadaki salih ameller, yani Allah için yapılan güzel davranışlar, Cennette ebedî rızıklar tarzında sahiplerine ikram edilecektir. Cennet ehli bu ikramdan sonra, “Şimdi yediğimiz rızıklar, dünyada yaptığımız amel-i salihin neticesidir” diyecekler. Yani dünyadaki salih ameller, Cennette cisimleşmiş birer sevap kesilmiştir. İşte amel-i salihle Cennet yemişleri arasında bu derece yakın bir bağ bulunmaktadır.

2- Rızıktan maksat dünyanın yemekleridir. Dünyada bize verilen yemek ve rızıklar bunlar gibidir, fakat zevkleri ve tatları arasında dağlar kadar fark var. Cennet ehlinin hayretleri bundandır.

3- Bu ürünler biraz önce yediklerimiz gibidir; ama mânâları ve tatları farklıdır. Demek sûretlerinin aynı olmasıyla ülfet ve alışkanlık lezzeti veriyor; tatları ve zevklerinin farklı olmasıyla da yenilenme lezzeti hâsıl oluyor. Cennet ehlinin sevinçleri bundandır.

4- Şimdi yediğimiz meyveler bu dallardaki meyvelerdir. Demek bir meyve koparıldığı zaman, yeri boş kalmıyor. Derhal yerine bir meyve peyda oluyor. Cennetin meyvelerinde noksanlığın olmayışı bundandır.¹⁰

Rızıkın hayat kadar kudret nazarında ehemmiyetli olduğunu beyan eden Bedüzzaman, “kudret”in çıkardığını, “kader”in giydirdiğini, “inayet”in ise beslediğini kaydeder. Saîd Nursî’ye göre, rızık periyodik bir süreç içinde gelmektedir. Hayatta açlıktan ölmek yoktur. Zira iç yağı ve sair unsurlar sûretinde hücrelerde depo edilen gıda bitmeden evvel ölüm gelmektedir; demek ölüme sebep olan, terk-i âdetten kaynaklanan bir hastalıktır, rızksızlık değildir.¹¹

Bedüzzaman’a göre, aynı Râzık’ın rızıkıyla aynı topraklarda yaşayan insanların, bilhassa mü’minlerin birbirlerine husûmet etmeleri ve adavet ve düşmanlık beslemeleri hikmet nazarında zulümdür.¹² Öyleyse mü’minler birbirleriyle kardeş olmalıdırlar.

Dipnotlar:

1- Bakara Sûresi, 2/212; Âl-i imrân Sûresi, 3/37; Nûr Sûresi, 24/38

2- Şûrâ Sûresi, 42/19

3- Ankebût Sûresi,, 29/60

4- Hûd Sûresi, 11/6)

- 5- Sözlür, s. 272
- 6- Lem'alar, s. 326
- 7- Sözlür, s. 273
- 8- Nûr'un İlk Kapısı, s. 46
- 9- Bakara Sûresi, 2/25
- 10- İşârât'ül-İ'câz, s. 203, 204
- 11- Sünûhât, s. 83
- 12- Mektûbât, s. 255